

Hij is niet hier, Hij is immers opgestaan, zoals Hij gezegd heeft, kijk maar dat is de plaats waar Hij gelegen heeft.

Broeders en zusters, toen ik begon met mijn preek te maken werd ik getroffen door een paar woordjes die ik zojuist gelezen heb. De eerste woordjes van de tekst boven de preek.

Hij is niet hier. Ik dacht hé, dat is anders dan in de vorige vertaling, want daar staat: Hij is hier niet. Taalkundig zou je zeggen is het precies hetzelfde of je nu zegt: Hij is hier niet of Hij is niet hier. Maar als je de klemtoon bij beide een beetje anders benadrukt dan krijg je wel iets heel anders. Hij is hier niet. Dan krijg je zoiets als ik weet het niet, 'k weet niet waar die is. Onzekerheid alom. In de nieuwe bijbel vertaling hebben ze de woorden omgedraaid. Hij is niet hier. Dat klinkt veel hoopvoller! Dat heeft de lading van Hij is er wel maar ergens anders. Hij is te vinden voor wie Hem zoekt. Dat is Pasen, opstanding!

Na de sabbat, toen de ochtend van de eerste dag van de week gloorde, kwam Maria uit Magdala met de andere Maria naar het graf kijken. Maria van Magdala, was dat niet de vrouw uit wie Jezus zeven boze geesten had verdreven? Wat is ze Hem op die dag dankbaar geweest voor haar bevrijding. Weg met die akelige plaaggeesten in haar hoofd. Het was ruim en licht geworden in haar leven.

Vanaf dat moment is ze niet meer van de zijde van haar Heer en Heiland geweken. Maria was niet onbemiddeld, want Lucas noemt haar als een van de vrouwen, die Jezus vanuit Galilea gevolgd waren en die Jezus en zijn leerlingen dienden met haar bezit. De leerlingen waren gevluht toen Jezus gekruisigd werd. Ja die ene Johannes is later nog teruggekomen. Hij heeft met Maria de moeder van Jezus gestaan aan de voet van het kruis. Maar de rest, waar waren ze? Nee, wie treffen we aan bij het kruis?

Maria van Magdala en de andere vrouwen. Zij zijn op de kruisheuvel Golgotha getuige van het sterven van Jezus. Een we vinden ze ook bij zijn begrafenis als Jozef van Arimatea toestemming krijgt om Jezus in zijn eigen nieuwe graf te leggen. Het was allemaal heel snel gegaan die dag. Veel tijd om Jezus een fatsoenlijke begrafenis te geven was er niet. Snel had Jozef Hem in een lijkwade gewikkeld. Hij had nog van zuiver linnen kunnen kopen om dit te doen. Als je de drie evangelisten leest, Matteus, Marcus en Lucas dan valt op dat ze alle drie de indruk geven dat Jozef dit werk helemaal alleen heeft gedaan.

Maar de evangelist Johannes weet ons te melden dat ook Nicodemus zich gemeld heeft om te helpen. Die zorgde volgens Johannes voor de mirre en de aloë, wel zo'n honderd Romeinse pond, zo'n 33 kg, een vermogen waard! Het mirre, komt van de hars van de mirrestruik en aloë is fijngemalen reukhout. Beide de olieachtige substantie van mirre en de aloë samen was vermengd tot een poeder waarmee het lichaam verzorgd werd.

Dus Jozef is kennelijk geholpen geweest door Nikodemus. U kent Nicodemus vast wel. Was hij niet degene die ooit een nachtelijke ontmoeting met Jezus had? Beiden, Jozef van Arimatea en Nicodemus waren vooraanstaande joden. Ze wilden volgeling van Jezus zijn maar konden of wilden daar kennelijk gezien hun positie bij leven niet al te openlijk voor uit komen. Nu Jezus gestorven was, was er kennelijk weinig meer te vrezen van de andere leidslieden en kwamen ze openlijk voor hun sympathie voor Jezus uit.

Kostte wat het kost moest voorkomen worden dat Jezus ergens in het dal van Gehinnom, dat stonk naar lijkvlucht en dag en nacht smeulde, bij de andere misdadigers gegooid zou worden. Nee, Jezus moest niet in het Gehenna, de plaats van oordeel terecht komen, waar de worm niet sterft en het vuur niet dooft. Niet op die vuilnisbelt! Niet in die hel! Hij had genoeg geleden. Het moet nu maar eens klaar zijn met deze mensonterende behandeling. Ze waren gedekt met hun handelwijze door Pilatus en hun collega leidslieden van Israël zouden ze het nog wel een keer uitleggen.

Hoe je het ook wend of keert het is toch een geloofskeuze van beiden geweest om dit te doen. Er is toch moed voor nodig geweest, om zo vlak na een executie door de Romeinen als sympathisanten van Jezus naar buiten te treden. Maar ze gebruikten hun vooraanstaande positie om dit voor elkaar te krijgen, de apostelen hadden dit waarschijnlijk niet voor elkaar gekregen. Bovendien waar waren ze? Angstig voor represailles hadden ze zich ergens verborgen gehouden.

Is het niet droevig dat we nergens lezen dat Jezus leerlingen bij de kruisafname en de graflegging geholpen hebben? Ook toen het schouwspel voorbij was en de mensen zich naar huis spoeden om voor de aanvang van de sabbat thuis te zijn, lezen we niets over de leerlingen van Jezus. Drie jaar lang waren ze als vrienden met Hem opgetrokken. Mooie vrienden zou je zeggen om dit aan andere mensen, sympathisanten van Jezus over te laten! Maar hoe zouden wij gehandeld hebben in een dergelijke situatie? Een mensenleven telde immers niet en als de meute die riep om Jezus dood zich op hen zou richten, zou hen dan niet een zelfde lot kunnen treffen, de dood aan een kruis?

En zo ging in vervulling wat Jesaja eeuwen ervoor geprofeteerd had, dat de Lijdende Knecht des Heren bij de rijke in zijn dood zou zijn. Omdat Hij geen onrecht had gedaan en in zijn mond geen bedrog is geweest. Dat hebben Jozef van Arimatea en Nicodemus goed begrepen. Dit is een rechtvaardige die onrechtvaardig heeft geleden! Hij verdient een totaal andere verzorging dan een misdadiger die aan het vuur, de vogels en de wormen ten prooi zou vallen zonder fatsoenlijke begrafenis.

Ze hadden het lichaam van Jezus afgelegd en verzorgd en in het graf gelegd, een nieuw graf in de rotsen uitgehouwen dat alleen een rijke zich kon veroorloven. Terug naar de vrouwen, want de leerlingen zijn nergens te bekennen.

Maria van Magdala en de andere vrouwen hadden van een afstand gezien dat Jezus in het graf gelegd was en dat de steen voor het graf gewenteld was. Wat ze waarschijnlijk niet gezien hebben is hoe Nicodemus de Mirre en de aloë al in de grafkamer had gebracht. Op de een of andere manier waren ze het te weten gekomen dat Jozef van Arimatea toestemming had gekregen en waren ze op veilige afstand bij het graf gaan kijken. Totdat ze zeker waren dat Jezus lichaam echt in de grafkamer gelegd was en het graf gesloten. Over enige contact tussen de vrouwen en die twee mannen die daar bezig waren horen we immers niets. Zodra het graf gesloten was zijn ze waarschijnlijk weggehouden om het de andere leerlingen te vertellen.

Spoedig zou de sabbat aanbreken. Ze konden niks meer doen voor Jezus. Ze hebben het waarschijnlijk niet zo goed gezien wat die mannen in het graf deden omdat ze op afstand buiten het graf hadden gewacht tot ze naar buiten kwamen om het graf te sluiten. Dat verklaart waarschijnlijk waarom zowel Marcus als Lucas ons vertelt dat de vrouwen specerijen na de sabbat, op zaterdagavond gingen kopen om Jezus lichaam de andere morgen te zalven. 's Avonds ging dat niet meer als de duisternis was ingevallen.

Ze wisten kennelijk niet met welke kostbaarheden, het mirre en de aloë, Jezus lichaam al verzorgd was door die twee mannen. Het was zo'n hectische vreselijke dag geweest. Waar was iedereen, alle kanten waren ze op gevlucht. Er was geen tijd om rustig te communiceren of te overleggen. Het moest allemaal snel gaan. Soms weet je niet van elkaar wat je doet en is al in dingen voorzien waar jij je zorgen over maakt. God zelf, had er in voorzien middels deze twee mannen.

Maar na de sabbat ging Maria van Magdala met de andere Maria, dat is de moeder van Jakobus en Johanna, opnieuw naar het graf om het lichaam van de Here Jezus met specerijen en mirre te verzorgen. De verhalen bij de evangelisten die we dan te horen krijgen zijn allemaal wat verwarrend.

Bij drie evangelisten is het graf al open als de vrouwen er aan komen, bij Matteus treffen we weer een heel ander verhaal aan over een engel die de steen wegrolde. Het lijkt er bij Matteus op of de vrouwen erbij waren toen dat gebeurde. Maar het is heel wel mogelijk dat dit wegrollen van de steen heeft plaatsgevonden terwijl de vrouwen nog onderweg waren. Ze gingen het graf bezien staat in de NBG vertaling, dat duidt iets meer aan van onderweg zijn.

Het kan niet anders of bij flarden hebben de evangelisten de verhalen vernomen en ieder belicht het opstandinggebeuren weer vanuit een eigen perspectief. Laat maar eens een en dezelfde gebeurtenis beschrijven door verschillende mensen en je krijgt verschillende verhalen. Was het een engel of waren er nu twee? En wie van de vrouwen waren er nu precies bij het graf? Was het *alleen* Maria van Magdala zoals je bij eerste lezing van Johannes en het slot van Marcus zou vermoeden? Maar Johannes verraad dat het meerdere vrouwen geweest moeten zijn als Maria het woordje *wij* gebruikt. *Wij* weten niet waar ze Hem hebben neergelegd. Het moeten er dus wel meer geweest zijn.

Ja, Johannes was toch wel degene die bij het kruis gestaan heeft, samen met de vrouwen. Maria van Magdala, ze wordt toch in alle evangeliën genoemd, vergezeld van een of meerdere vrouwen. Ze was de eerste getuige van de opstanding. Maar dat was in dit tijd geen populaire boodschap, want het getuigenis van een vrouw was voor een rechter van nul en generlei waarde.

Vandaar dat in de vroege kerk men zich vooral beriep op Petrus als eerste getuige van de opstanding. Kijk maar in de eerste Corinthe brief, de is ouder dan het oudste evangelie. Want de meeste brieven zijn eerder geschreven dan de evangeliën. Vandaar dat Paulus als eerste getuige Petrus noemt en na hem de twaalf apostelen, hoewel het er nog maar elf waren, want Judas had zich immers verhangen. Maar in zijn plaats was Matthias gekozen, over wie we nooit meer iets gehoord hebben, vandaar dus toch twaalf. Nee, de vrouwen konden niet als getuigen gelden. Maar de evangeliën vermelden eerlijk dat ze het wel waren.

Met name Maria van Magdala. Wat een wilde verhalen zijn er over deze vrouw de ronde gegaan. Een vrouw die een diepe persoonlijke relatie met de Heer had. Zij spreekt erg tot de verbeelding. En in populaire voorstellingen zou Maria, voordat zij werd bevrijd zelfs het beroep van prostituee uitgeoefend hebben of een bijzonder attractieve vrouw geweest zijn. En nog heden ten dage wordt ze als hoer weggezet en zelfs als vrouw van Jezus.

Zo wordt ze zelfs verfilmd. Allemaal laster, allemaal verzinsels. We vinden er helemaal niets van in de evangeliën. Het enige dat we van haar weten is haar bevrijding en dat ze een vermogende vrouw was, die samen met andere rijkere vrouwen voor het onderhoud van Jezus en zijn leerlingen hebben gezorgd. Steeds waren ze meegereisd en hebben ze alles aan ervaringen met elkaar gedeeld. Wat een diepe oprechte en zuiver liefde is er bij deze vrouw geweest dat ze zo eerlijk wordt genoemd in de evangeliën.

Hij is niet hier! Had de engel gezegd. Hij is immers opgestaan! Jullie zoeken op de verkeerde plek! Het graf heeft hem niet kunnen vasthouden. Hij is opgestaan uit de dood. Ga dat maar snel tegen de leerlingen zeggen. Hij is niet hier, maar in Galilea zul je Hem zien. Dat moesten ze tegen de leerlingen zeggen, want de vrouwen zelf zouden Jezus onderweg al zien. Nog maar net bij het graf vandaan. Ook Jezus bevestigt dan wat de engel zei.

Voor de leerlingen wordt het Galilea. De plek waar Jezus ooit begon. Daar zal Hij aan ze verschijnen. Ga mijn broeders dat maar vertellen, zegt Jezus. Wat een liefde! Ze hadden Hem verlaten toen Hij gevangen genomen werd, waren in geen velden of wegen te vinden toen Hij begraven werd, waren niet als eersten naar het graf gegaan. En toch noemt Jezus ze mijn broeders. Is dat niet geweldig? Dat is ook zijn liefde voor ons, hoezeer wij hem ook verlaten en in de steek laten. Hij noemt ons zijn broeders en zusters. Wat een liefde! Wat een liefde dat Hij zijn leven voor ons gaf! De Heer is waarlijk opgestaan en leeft! Amen.